

Kritická místa ve vysokoškolském kartografickém vzdělávání: prvotní analýza

Jan D. Bláha, Petr Trahorsch, Martin Bartůněk, Petr Hladík

kartografické kompetence, kritická místa ve vzdělávání, didaktický test, ústní zkoušení, pregraduální vzdělávání

Kritická místa výuky kartografie ve vysokoškolském prostředí jsou velmi často tušeným, nicméně dosud nedostatečně řešeným odborným tématem kartografických výzkumů. Téma stojí na pomezí kartografie a obecné didaktiky, proto se do jeho řešení zapojili jak odborníci z katedry geografie participující na výuce kartografie pro Přírodovědeckou fakultu a Fakultu životního prostředí UJEP v Ústí nad Labem, tak z Centra podpory přírodovědného vzdělávání Přírodovědecké fakulty UJEP. Základním cílem dlouhodobého záměru je vytvořit diskuzní platformu o kartografickém vzdělávání na českých vysokých školách. Potenciálním vyústěním takové platformy se v budoucnu může stát inovace studijních plánů předmětů, v rámci nichž studenti absolvují základy kartografie s přihlédnutím ke specifickým absolventského profilu příslušných studijních programů a samozřejmě k potřebám pracovního trhu.

Kritická místa jsou v první fázi výzkumného záměru identifikována na základě analýzy a prvotní interpretace longitudinálně, tj. od roku 2010, získávaných výsledků anonymizovaných

didaktických testů (k 30. 4. 2023 celkem 1 300 testů) a anonymizovaných výsledků ústního zkoušení, jimiž je na UJEP zakončován kurz Geografická kartografie pro studijní programy jednooborové Geografie a dvouoborové Geografie (v kombinaci s jiným oborem, zpravidla příprava budoucích učitelů zeměpisu), resp. kurz Základy kartografie v rámci studijního programu Aplikovaná geoinformatika (od roku 2021). Úspěšné absolvování testu je podmínkou udělení zkoušky (dříve pouze zápočtu) pro dvouoborové studenty, následně úspěšné ústní zkoušení je podmínkou udělení zkoušky u ostatních studentů. Dlouhodobé sledování umožňuje sledovat trendy v úspěšnosti a identifikovat kritická místa, sledování v rámci různých studijních programů pak umožňuje jejich komparaci.

Pro účely analýzy výsledků studentů je v první fázi provedena kategorizace úloh v testech a otázek v rámci ústního zkoušení z hlediska kartografie, ale zároveň z hlediska jejich didaktických aspektů, mj. z hlediska Bloomovy taxonomie. Autoři příspěvku představí první výsledky v podobě databáze písemných didaktických testů a její struktury a představí budoucí plány, které jsou vedeny snahou poskytnout zobecnitelné závěry (české) kartografické komunitě jako příspěvek pro následnou diskuzi.

Projekt UJEP-SGS-2023-53-001-2 „Kritická místa ve vysokoškolském kartografickém vzdělávání: analýza a prvotní interpretace výsledků longitudinální studie“ je podpořen grantem v rámci studentské grantové soutěže na UJEP.